

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 51 0 P 168606 22 Gž 2

Novi Travnik, 16.06.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca: Senada Begović, kao predsjednika vijeća, Mirjane Grubešić i Suade Kahrić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice mldb. I.V., kći S., zastupana po majci B.M., a ova po punomoćniku Jasni Dunder, advokatu iz Novog Travnika, protiv tužene N.V. iz T., ... zastupana po punomoćniku Bekiru Ferizoviću, advokatu iz Travnika, radi predaje u posjed stana, v.s. 3.335,00 KM, odlučujući po žalbi tužene izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 168606 20 P od 22.11.2021. godine, koja je dopunjena rješenjem broj: 51 0 P 168606 20 P od 27.12.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 16.06.2022. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tužene se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 168606 20 P od 22.11.2021. godine, koja je dopunjena rješenjem broj: 51 0 P 168606 20 P od 27.12.2021. godine.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda (stav 1. izreke) obvezana je tužena da oslobodi od osoba i ličnih stvari jednosoban stan koji se nalazi u T., ulica ... broj stana 2, upisan u zk. ul. br. 2006 k.o...., površine 48 m², koji se sastoji od jedne sobe, kuhinje i pomoćnih prostorija i preda ga u posjed vlasnici tužiteljici mldb. I.V.. Stavom 2. izreke presude obvezana je tužena da na ime koristi koju ima upotrebom naprijed navedenog stana, tužiteljici za period od 01.01.2020. do 15.03.2021. godine isplati mjesečno po 230,00 KM, što za navedeni period ukupno iznosi 3.335,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom i to tako što će na svaki mjesečni iznos kamatu plaćati 30.-og u mjesecu za protekli mjesec i to sve do konačne isplate. Stavom 3. izreke presude obvezana je tužena da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 982,80 KM, dok se preko dosuđenog iznosa zahtjev tužiteljice za naknadu troškova odbija kao neosnovan. Dopunskim rješenjem od 27.12.2021. godine obvezana je tužena da tužiteljici pored dosuđenih troškova parničnog postupka u presudi naknadi i iznos od 550,00 KM.

Protiv navedene presude tužena je pravovremeno izjavila žalbu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i povrede odredaba Zakona o parničnom postupku s prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da se odbije tužbeni zahtjev tužiteljice i obveže tužiteljica da tuženoj nadoknadi troškove parničnog postupka uvećane za troškove sastava žalbe ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje. U žalbi ističe da je pobijana presuda pravno neutemeljena i kontradiktorna svim izvedenim dokazima na glavnoj raspravi, a za donošenje presude sud nije dao jasne razloge. Dalje ističe da sud nije cijenio provedene dokaze u skladu sa članom 8. Zakona parničnom postupku, a obrazloženje presude je kontradiktorno izreci presude i svim izvedenim dokazima. Iz obrazloženja presude se ne vidi zbog čega je sud u cijelosti prihvatio tužbeni zahtjev, iako je jasno da je tužena u toku postupka dokazala neosnovanost tužbenog zahtjeva. Iz obrazloženja se vidi da sud obrazlaže iskaze parničnih stranaka i saslušanih svjedoka bez dovođenja u međusobnu vezu, kao i u vezu sa provedenim materijalnim dokazima. Posebno je uočljivo da sud u cijelosti poklanja vjeru tužiteljici i svjedoku tužiteljice, dok ne poklanja vjeru zakonskom zastupniku tužene i svjedoku tužene jer su po mišljenju suda njihovi iskazi usmjereni na uspjeh tužene u parnici. Iz navedenog je evidentno da je ovakvom presudom povrijeđen član 210. Zakona o parničnom postupku jer je iz naprijed iznesenih navoda presuda donesena na bazi pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Evidentno je da je u smislu člana 211. Zakona o parničnom postupku pobijanom presudom izvršena pogrešna primjena materijalnog prava. Prvostupanjski sud je učinio i bitnu povredu postupka jer u ovaj postupak nije uključio nadležni Centar za socijalni rad Travnik obzirom da se radi o raspolaganju imovinom i zaštiti prava i interesa malodobne osobe I.V. Otac malodobne tužiteljice S.V. je preminuo 17.08.2019. godine, te je proveden ostavinski postupak kod notara Halida Goran pod brojem spisa 163/2019 i brojem sudskog spisa 51 0 O 162385 19 O. Malodobna tužiteljica je od svog oca naslijedila pobliže opisanu imovinu u rješenju o nasljeđivanju, a između ostalog i stan u T. u ulici ... koji je upisan u KPU ulošku 2006 k.o. T. u kojem stanuje tužena majka ostavitelja odnosno nana malodobne tužiteljice. Na održanoj ostavinskoj raspravi B.M. majka i zakonska zastupnica malodobne tužiteljice I. V. je izjavila da je suglasna da tužena može i dalje stanovati u naprijed navedenom stanu ako Centar za socijalni rad to ne ospori ili dok ona kao zakonska zastupnica malodobne tužiteljice ne zaključi drugačije ili dok malodobna tužiteljica ne postane punoljetna kada će sama o tome donijeti odluku. Međutim, nedugo nakon održane ostavinske rasprave 14.10.2019. godine zakonska zastupnica malodobne tužiteljice je tuženoj dostavila zahtjev za iseljenje iz predmetnog stana iz razloga prodaje istog, a navodno za potrebe školovanja malodobne I. u Švedskoj, te joj je dala rok za iseljenje do 01.01.2020. godine. Na ovakav način zakonska zastupnica malodobne tužiteljice je zloupotrijebila neukost tužene koja je na ostavinskoj raspravi smatrala da je zadržala pravo da živi u predmetnom stanu do svoje smrti odnosno dok njena unuka malodobna tužiteljica I.V. ne postane punoljetna. Također, na ovakav način zakonska

zastupnica malodobne tužiteljice je postupala suprotno njenim interesima jer se postavlja pitanje da li je stvarna volja malodobne tužiteljice da istjera svoju nanu/baku na ulicu. Da li je malodobna tužiteljica uopće upoznata sa činjenicom da je njena majka tužila njenu nanu sa tužbenim zahtjevom da iseli iz stana i da joj faktički plati zakupninu za period od 01.01.2020. do 15.03.2021. godine u iznosima od po 230,00 KM i sa kamatama. Dalje navodi da su netačni navodi u tužbi : „Obzirom da tužena ne želi dobrovoljno iseliti iz stana vlasništvo tužiteljice, iako ima gdje da živi u svojoj kući, tužiteljica je prinuđena tužbom tražiti predaju stana u posjed“, jer tužena nema kuću u kojoj bi mogla živjeti. Također ističe da je tužena i R.V., koji su roditelji ostavitelja S.V., dana 05.04.2004. godine prodali stan u T. koji se nalazi u ulici na petom spratu površine 58 m2. Od novca kojeg su dobili prodajom predmetnog stana i uz podizanje kredita kupili su stan koji se vodio na ime njihovog sina S.V., a zbog prerane smrti njihovog sina stan nisu prepisali na sebe, što će biti predmet posebnog postupka. Odmah nakon smrti njihovog sina zakonska zastupnica malodobne tužiteljice je započela rasprodaju imovine koja pripada malodobnoj tužiteljici pravdajući činjenicom da su joj neophodna sredstva za njeno školovanje. Kako se radi o imovini odnosno prihodima malodobne tužiteljice, tužena je već u odgovoru na tužbu predložila da sud u skladu sa odredbama 155. Porodičnog zakona pozove Centar za socijalni rad Travnik da učestvuje u ovom parničnom postupku obzirom da je očigledno da se radi o suprotnim interesima tužiteljice i njene zakonske zastupnice, što je prvostupanjski sud propustio učiniti.

U odgovoru na žalbu malodobna tužiteljica je osporila žalbene navode tužene i predložila da se žalba odbije kao neosnovana i prvostupanjska presuda potvrdi.

Nakon što je ispitao presudu prvostupanjskog suda u pobijanom dijelu u granicama navoda iz žalbe, kao i po službenoj dužnosti sukladno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Iz stanja spisa predmeta proizilazi da je prvo pripremno ročište odgođeno na zahtjev punomoćnika tužene, a na drugo pripremno ročište od 20.10.2021. godine uredno pozvani punomoćnik tužene, a ni tužena nisu pristupili, te je ročište održano u prisustvu punomoćnika malodobne tužiteljice. Na tom pripremnom ročištu rješenjem prvostupanjskog suda određeno je provođenje dokaza koje je predložio punomoćnik malodobne tužiteljice (uvidom u materijalne dokaze i vještačenje po vještaku ekonomske struke), kao i materijalnih dokaza koje je predložio punomoćnik tužene u odgovoru na tužbu. Iz spisa je nadalje vidljivo da je punomoćnik tužene tražio odgodu i ročišta za glavnu raspravu od 22.03.2021. godine kojem prijedlogu se protivio punomoćnik malodobne tužiteljice, te je ovo ročište održano u odsutnosti uredno pozvanog punomoćnika tužene na kojem su provedeni dokazi koji su na prijedlog punomoćnika malodobne tužiteljice određeni rješenjem prvostupanjskog suda, dok je ovo rješenje opozvano u pogledu dokaza koji su određeni na prijedlog punomoćnika tužene, te je glavna rasprava na tom ročištu zaključena. Iz spisa je također

vidljivo da je pravomoćnim rješenjem prvostupanjskog suda broj: 51 0 P 168606 20 P od 21.04.2021. godine odbijen kao neosnovan prijedlog punomoćnika tužene za povrat u prijašnje stanje (rješenje potvrđeno rješenjem Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 51 0 P 168606 21 GŽ od 21.10.2021. godine). Presudom prvostupanjskog suda od 22.11.2021. godine usvojen je u cijelosti konačno opredijeljeni tužbeni zahtjev malodobne tužiteljice. U razlozima za ovakvu odluku prvostupanjski sud je naveo da je na okolnost osnovanosti tužbenog zahtjeva tužiteljica pred sudom izvela dokaze uvidom i čitanjem zk. ul br. 2006 k.o. T., zahtjeva za iseljenje od 14.10.2019. godine i od 04.12.2019. godine, rješenja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike broj: UP II 05-31/6-58/20 S.Č. od 18.01.2021. godine, te je provedeno i vještačenje po vještaku financijske struke. Cijeneći provedene dokaze u skladu sa članom 8. Zakona o parničnom postupku prvostupanjski sud je utvrdio činjenično stanje koje se u bitnom ogleda u slijedećem: Malodobna tužiteljica je vlasnica pobliže označenog jednosobnog stana koji se nalazi u Travniku, kojeg je naslijedila od svog oca. Predmetni stan drži u svom posjedu i koristi tužena - majka oca malodobne tužiteljice, koja odbija da napusti i preda stan u posjed malodobnoj tužiteljici. Konačnim rješenjem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike broj: UPII 05-31/6-58/20 S.Č. od 18.01.2021. godine odobreno je majci i zakonskoj zastupnici malodobne tužiteljice (B.M.) raspolaganje predmetnim stanom radi izmirenja dugova koje je malodobna tužiteljica naslijedila iza oca. Kod ovakvih činjeničnih utvrđenja, prvostupanjski sud je zaključio da je u skladu sa članom 126. i 127. Zakona o stvarnim pravima osnovan stvarno pravni zahtjev malodobne tužiteljice za predaju u posjed predmetnog stana koji je njeno vlasništvo. Prvostupanjski sud je pozivajući se na odredbu člana 219. Zakona o obligacionim odnosima usvojio i slijedeći tužbeni zahtjev malodobne tužiteljice koji je usmjeren na isplatu najamnine za korištenje predmetnog stana u utuženom periodu (01.01.2020. do 15.03.2021. godine) u mjesečnim iznosima po 230,00 KM što ukupno iznosi 3.335,00 KM (prema nalazu i mišljenju vještaka financijske struke). Prvostupanjski sud je nadalje naveo da je tužena tokom cijelog postupka imala izrazito pasivan stav koji se ogleda u nepristupanju sudu na zakazana ročišta, neizvođenju niti jednog dokaza u pravcu kojih bi sud eventualno mogao izvršiti drugačiju ocjenu postavljenog tužbenog zahtjeva.

Imajući u vidu da tužena nije sudjelovala na zakazanim ročištima pred prvostupanjskim sudom, da zbog svog pasivnog držanja nije provela dokaze koje bi suprostavila dokazima malodobne tužiteljice i kojima bi osporila osnovanost tužbenog zahtjeva, onda se ukazuju paušalnim i proizvoljnim svi žalbeni navodi kojima se prigovara pravilnosti ocjene provedenih dokaza i činjeničnim utvrđenjima na kojima je zasnovana pobijana presuda, a koji kao takvi nisu doveli u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude. Za svoju odluku kojom su usvojeni tužbeni zahtjevi malodobne tužiteljice (stvarno pravni i obligaciono pravni) prvostupanjski sud je dao u svemu jasne i određene razloge i takva odluka udovoljava svim zahtjevima iz odredbe člana 191. stav 1. točka 4. Zakona o parničnom postupku.

Pobijanom presudom nisu povrijeđena ni pravila parničnog postupka na čemu neosnovano inzistira žalba tužene navodima da je u predmetni postupak trebao biti uključen Centar za socijalni rad Travnik, jer se po mišljenju tužene radi o raspolaganju imovinom i zaštitom prava i interesa malodobne tužiteljice. Naime, iz stanja spisa predmeta vidljivo je da je prvostupanjski sud tužbu i odgovor tužene na tužbu dostavio Centru za socijalni rad Travnik na očitovanje obzirom na činjenicu da je stranka u ovom postupku malodobno dijete, te da Centar za socijalni rad Travnik nije dostavio sudu pismeno očitovanje, niti je sudjelovao u ovom postupku, uz konstataciju da mu pozivi za ročišta nisu upućeni.

U konkretnom slučaju, kada je malodobnu tužiteljicu koja se nalazi pod roditeljskim staranjem zastupala majka i zakonska zastupnica, kada je tužbeni zahtjev malodobne tužiteljice usmjeren na pribavljanje imovine (predaju stana u posjed i isplatu najamnine), onda sudjelovanje organa starateljstva u postupku pred prvostupanjskim sudom nije bilo potrebno niti obvezno, jer se ne radi o raspolaganju i upravljanju imovinom - otuđenju ili opterećenju stvari i prava iz imovine malodobnog djeteta.

Kako ostali navodi žalbe nisu bili od značaja za drugačiju odluku, ovaj sud je primjenom odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku odbio žalbu tužene kao neosnovanu i potvrdio presudu prvostupanjskog suda.

Predsjednik vijeća
Senad Begović

